

УДК 338.23

Лук'яненко Н.Е.¹, Чебан Ю.А.²

¹старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. БАД-530 НУ «Запорізька політехніка»

ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Світу загрожує масштабний голод, адже у світі залишилося лише на 10 тижнів пшениці на доступних складах через війну в Україні та

заборону Індії експорту пшениці. І це не єдиний економічний аргумент для підтримки України для перемоги над агресором, але, нажаль, поки реальних дій та кроків від країн Європи ще не достатньо для конкретних оптимістичних прогнозів. Проте вже зараз ми маємо формувати плани по відновленню нашої країни, по розробці кроків, детальних планів відбудови економіки. По завершенню активних бойових дій Україна повинна терміново розпочати велике післявоєнне відновлення в тому числі – економічне за підтримки держави та міжнародних фінансових інститутів..

Держава та міжнародне співтовариство має забезпечувати, передусім, безпеку, в усіх її проявах. Лише на безапеляційній основі безпеки можливо говорити про повноцінне відновлення роботи бізнесу, 17 % якого на сьогодні працює майже без змін.

Вже близько місяця міжнародні організації активно обговорюють плани з відродження економіки України, які ініційовані нашим урядом та Офісом президента.

Основними напрямками відновлення зазначено наступне:

- повний доступ до ринків ЄС та G7. Велика Британія та Європейський Союз вже оголосили про скасування імпорتنих податків на українську продукцію, сподіваємося й інші країни приєднаються до даної ініціативи.

- стратегічно важливим для нашої країни є отримання статусу кандидата та перспектива у найкоротші терміни мати повне членство в ЄС.

- оскільки ринок є саморегульним механізмом, під час кризи він потребує більше свобод, ніж у період стагнації, тому уряд готовий забезпечити режим дерегуляції та лібералізації економіки нашої держави. – принциповим завданням для нашої держави має стати перехід від експорту сировини до переробки в галузях, які дають високі експортні доходи, зокрема у сферах сільського господарства та металургії.

- надважливим, нажаль, на тривалий час залишиться для України військовопромисловий комплекс

- розвиток та впровадження нових технологій, виробництво систем ПВО, захисту та оборони.

- реалізація програм енергетичної автономії шляхом збільшення внутрішнього видобутку газу та розвитку атомної енергетики тощо.

- пріоретизація у розміщенні замовлень по проектах відновлення в українських компаніях, що дасть змогу розвивати економіку, створить нові робочі місця та пожвавить підприємницьку активність.

Найбільш потужним джерелом фінансування мають стати резервні фонди країн агресора а також підтримка міжнародної спільноти – уряди країн Євросоюзу, Світовий банк, Міжнародний валютний фонд, Європейський інвестиційний банк та Європейський банк реконструкції та розвитку.

Доцільно створити координаційний штаб при фонді солідарності та підтримки України, який виконує функцію залучення та координації міжнародної допомоги. У період з 1985 по 2015 рік 20 із 35 країн, у яких відбувся збройний конфлікт, отримали підтримку від Трастового фонду на безоплатній основі. Як наголошувалося раніше, важливим є детальне планування, але воно має витікати з двох основних стратегічних напрямів.

На першому етапі, що триватиме перші післявоєнні місяці – основні зусилля мають бути зосереджені на інфраструктурі, реструктуризації соціальних об'єктів та наданні гуманітарної допомоги. Передусім, мають бути відремонтовані дороги, відновлені мости, залізниці, залізничні станції, електромережі та підстанції, системи водопостачання та водовідведення, сільськогосподарські угіддя та будинки, школи, лікарні, адміністративні будівлі. Друга фаза, яка може тривати до кількох років, зміщує свою увагу на закладення основи для сталого економічного зростання, поступово зменшуючи обсяги фінансової допомоги в секторах соціальної та критичної інфраструктури. Тут основні зусилля зосереджені на створенні робочих місць та розвитку підприємництва.

Нарешті, остаточною ланкою до запропонованої концепції реформування вітчизняної економіки під бойовими мистецтвами є зміна цілей національної структурної економічної політики з огляду на пріоритети повоєнного розвитку. Тобто замість існуючих практик державної підтримки бюджетування та експортоорієнтованих галузей (тобто вони визначають сировину для української економіки, а крім того, ринки, на яких працюють компанії цих галузей в Україні значною мірою потребують уряду). стимулювати розвиток малого та середнього підприємництва, заохочуючи приватних підприємців та підприємців інвестувати у реалізацію стартапів та інноваційних проєктів.

Динамічне зростання у післявоєнний час в Україні можливе лише за умови реалізації заходів розвитку національної економічної відповідно до чіткої та послідовної стратегії надання свобод бізнесу та спрямованої на дерегуляцію економіки та створення сприятливого інвестиційного клімату. Головним пріоритетом такої стратегії має стати зміна структури державного бюджету, 85% якого на сьогодні йде на покриття боргів. Це означає, що замість того, щоб перевантажувати державний бюджет різноманітними соціальними програмами, необхідно зосередитися на фінансуванні оборонних програм та розбудові військовопромислового комплексу, що включає розбудову сучасної системи територіальної оборони.

Натомість більшість соціальних проблем наших людей має вирішуватися передусім шляхом стимулювання їх самозайнятості,

розвитку підприємництва та створення фундаменту для формування середнього класу, що створює передумови для збільшення доходів громадян, зменшує безробіття та зайнятість у легальному секторі економіки, забезпечує набагато вищий рівень соціального забезпечення, ніж у тіньовому секторі.